

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

The Tourism Administration of Sukhothai Historical Park Based on the Tourists and Community Demands

Pantima Wannasut¹, Walailak Panturee¹

¹Faculty of Business Administration, Northern College.

ABSTRACT

The purposes of the research investigated: (1) the recreation administrative model of Sukhothai Historical Park; (2) to explore the marketing strategies of service businesses of Sukhothai Historical Park; (3) to investigate the problems and the demands of the administrative participants of Sukhothai Historical Park; and (4) to explore behaviors and opinions of the tourists on services of Sukhothai Historical Park. The samples of the research were 138 administrative participants of Sukhothai Historical Park and 341 tourists coming to Sukhothai Historical Park. The instrument used in the research was questionnaires divided into 2 sets: questionnaires for administrative participants of Sukhothai Historical Park and questionnaires for tourists coming to Sukhothai Historical Park. The collected data were analyzed by frequency, percentages, arithmetic means, standard deviation, and content analysis. The findings of the research indicated:

1. Most administrative participants of Sukhothai Historical Park seemed to be females 40-49 years old. Most of them seemed to be merchants and self-employed living in Mueang District, Sukhothai. Most of them were souvenir dealers because being souvenirs dealers can possibly help them to earn money in uncertain times when the safety, or quality of service is uncertain. In addition, the quality of service of administrative participants of Sukhothai Historical Park was as good as competitors, and impressed the customers with systematic services and the same standards.

2. In terms of the marketing strategies to attract the customers, it was found that they were at a high level. The highest mean score seemed to be the side of the different prices and clear price tags. Moreover, the inferior mean scores seemed to be the side of the facilitators' good communicative skills, being hospitable, appropriate locations and clean shop areas.

3. For the problems and the demands of the administrative participants of Sukhothai Historical Park, it can be said that they were at a low level; that is, insufficient parking, the irregularity of preparing tourist activities, lack of public relations

เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

through various media such as radios, televisions, websites, magazines, and so forth, respectively.

4. In terms of the tourists coming to Sukhothai Historical Park, it was found that most tourists seemed to be female and single, 21-30 years old. Most of them held vocational and high vocational certificates. They came from other provinces in Thailand by cars, and came to Sukhothai to only go sightseeing. Most of them came to Sukhothai with their friends, and it was also their first time in Sukhothai. In addition, the tourist attractions that the tourists wanted to visit seemed to be ancient remains and antiques, and they spent over 4 hours during their visit. The reason that the tourists were interested in Sukhothai travels appeared to be the attractive atmosphere and nature. Most of them knew the tourist attractions from friends, and relatives, including acquaintances. Most tourists chose to use the services of restaurants with no promotional activities, and paid by cash. Moreover, the factors influencing tourist decisions appeared to be the natural beauty. In terms of the tourists' opinions on service of Sukhothai Historical Park, it can be said that they were at the high level; that is, the structures of administrative systems pertaining to convenient and appropriate services, appropriate locations and clean shop areas, and various services and activities that can meet the tourists' demands respectively.

Keywords : Administration, Meeting Demand, Tourist, Community

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

การบริหารจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่ตอบสนอง

ความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชน

พรรณทิมา วรรณสุทธิ์¹, วลัยลักษณ์ พันธุ์¹

¹ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษารูปแบบในการบริหารจัดการกิจกรรมด้านนันทนาการในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย 2. เพื่อศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดในการให้บริการของกิจการในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย 3. เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริการจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และ 4. เพื่อสำรวจพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริการจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จำนวน 138 คน และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริการจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และแบบสอบถามสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริการจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 40-49 ปี อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองสุโขทัย และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบกิจการร้านขายของฝาก เนื่องจากเห็นว่าน่าจะจะสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง โดยจะมีระยะเวลาในการตรวจสอบความปลอดภัยและคุณภาพของสินค้าหรือบริการไม่แน่นอน และคิดว่าคุณภาพการให้บริการในกิจการเท่ากับคู่แข่งและร้านอื่นๆ และสร้างความประทับใจแก่ลูกค้าในการให้บริการที่มีระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. กลยุทธ์ทางการตลาดที่ใช้ดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการมีอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ ราคามีหลายระดับให้เลือก เหมาะสม/มีการแจ้งราคาไว้อย่างชัดเจน รองลงมา คือ ผู้ให้บริการมีทักษะในการสื่อสารอยู่ในระดับดี/มีอัธยาศัยดี และจัดสถานที่ให้เหมาะสม/มีความสวยงาม/สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย

3. ปัญหา และความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริการจัดการท่องเที่ยวมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย อันดับแรกคือ ที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยไม่เพียงพอ รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยไม่สม่ำเสมอ และขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยทางสื่อต่างๆ เช่นวิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์ นิตยสาร ฯลฯ เป็นต้น ตามลำดับ

4. นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับ ปวช./ปวส. ส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด ซึ่งการมา

เน้นความเป็นวัง ปลุกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

จังหวัดสุโขทัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์มาท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ส่วนใหญ่มาโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว เป็นการเดินทางมากับกลุ่มเพื่อน และมาเที่ยวครั้งแรก โดยแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการชมคือ โบราณสถาน/โบราณวัตถุ ใช้เวลาในการท่องเที่ยว 4 ชั่วโมงขึ้นไป สิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเข้ามาท่องเที่ยวคือ บรรยากาศและธรรมชาติที่ดึงดูดใจ ซึ่งได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ/คนรู้จัก การท่องเที่ยวในครั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกใช้บริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งจะชำระค่าบริการด้วยเงินสด โดยไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายแต่อย่างใด และความประทับใจ/ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวคือมีธรรมชาติที่สวยงาม ส่วนความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ การวางโครงสร้างระบบการบริหารจัดการของเหมาะสม/สะดวกในการใช้บริการ รองลงมา คือสถานที่สะอาดเป็นระเบียบ เรียบร้อย สวยงาม เหมาะสมกับเป็นแหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการ/กิจกรรม นันทนาการที่หลากหลายตรงตามความต้องการ ตามลำดับ

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, ตอบสนองความต้องการ, นักท่องเที่ยว, ชุมชน

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สุดในโลก และยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตเร็วที่สุด สามารถสร้างรายได้หลักให้กับประเทศอย่างมหาศาล ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียน และยังกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นำไปสู่การจ้างงาน สร้างอาชีพ การกระจายรายได้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: UNWTO) คาดการณ์ถึงจำนวนนักท่องเที่ยวไว้ว่าในปี พ.ศ. 2553 จำนวนนักท่องเที่ยวในโลกละเพิ่มสูงถึง 1 พันล้านคน และเพิ่มเป็น 1.56 พันล้านคน ในปี พ.ศ. 2563 (World tourism organization: UNWTO, 2554: ออนไลน์)

การส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นนโยบายหนึ่งที่ภาครัฐบาลได้ส่งเสริมในการลงทุนทั้งในส่วนที่ภาครัฐบาลลงทุนเองและในส่วนของภาคเอกชนดำเนินการ ซึ่งสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศจำนวนมหาศาลในแต่ละปี การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลได้มุ่งเน้นที่จะตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวเป็นหลัก ความสำเร็จของการท่องเที่ยวอยู่ที่ความยั่งยืนของการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืนตลอดไป

จังหวัดสุโขทัย เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ครั้งอดีตจวบจนปัจจุบัน ณ เมืองเก่าแห่งนี้มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายซ่อนตัวอยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ที่มีอยู่ทั่วไป ซึ่งอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นอีกแห่งหนึ่งที่วัฒนธรรมของชนชาติได้วิวัฒนาการถึงขั้นสูงสุด จนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำ

ค่าของโลก ยูเนสโกได้เคยจัดส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำแผนแม่บทสุโขทัย และให้ความช่วยเหลือทางด้านอุปกรณ์การเงินและอื่นๆ การดำเนินการของยูเนสโกในโครงการอนุรักษ์โบราณสถานของสุโขทัยนี้ ทำให้ชื่อเสียงของสุโขทัยเป็นที่แพร่หลายไปทั่วโลกและได้กลายเป็นแหล่งตัวอย่างข้อมูลการอนุรักษ์โบราณสถานในภูมิภาคนี้ของผู้เชี่ยวชาญนานาชาติ (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. 2558: ออนไลน์)

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ มีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจและเดินทางมาท่องเที่ยวจำนวนมาก ยังเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งนับได้ว่าเป็นสถานที่ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในการดำเนินกิจกรรมทางด้านธุรกิจท่องเที่ยว นันทนาการชุมชนและการเรียนรู้ประชาชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชน จะสามารถชี้วัดให้เห็นถึงการบริหารจัดการด้านนันทนาการของธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนซึ่งเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติ โดยตรงที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือประกอบการตัดสินใจในการศึกษาเปรียบเทียบการใช้พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวด้านนันทนาการกับธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและเพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจอื่นๆ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบในการบริหารจัดการกิจกรรมด้านนันทนาการ ในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดในการให้บริการของกิจการในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
3. เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริการจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
4. เพื่อสำรวจพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาถึงการบริหารจัดการด้านนันทนาการในแง่ของธุรกิจท่องเที่ยว ชุมชนและความต้องการหรือความพึงพอใจในแง่ของผู้มาใช้บริการที่เป็นนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผู้ที่มีรายได้จากทั่วทั้งประเทศ และเป็นผู้ที่มาใช้บริการทางด้านนันทนาการของธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริการจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จำนวน 138 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ทราบแต่ว่ามีจำนวนมาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2538, หน้า 38) โดยกำหนดสัดส่วนของประชากรร้อยละ 10 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือที่ค่าความคลาดเคลื่อน 5% (ค่า $\alpha = 0.05$) และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จำนวน 310 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ทราบแต่

ว่ามีจำนวนมาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2538, หน้า 38) โดยกำหนดสัดส่วนของประชากร ร้อยละ 30 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือที่ค่าความคลาดเคลื่อน 5% (ค่า $\alpha = 0.05$) เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นครอบคลุมประเด็นการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริการจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยโดยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลกลยุทธ์ทางการตลาด/การให้บริการของกิจการ

ส่วนที่ 4 ปัญหา และความต้องการของการประกอบกิจการ

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัยในครั้งนี้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามแต่ละชุด มีรายละเอียดการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. การสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยใช้เทคนิคการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยโดยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จากส่วนที่ 1 ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการ จากส่วนที่ 2 ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3. ข้อมูลกลยุทธ์ทางการตลาด/การให้บริการของกิจการ จากส่วนที่ 3 ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ปัญหา และความต้องการของการประกอบกิจการ จากส่วนที่ 4 ทำการวิเคราะห์การหาค่าเฉลี่ย (Mean;) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จากส่วนที่ 1 ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัยในครั้งนี้ จากส่วนที่ 2 ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากส่วนที่ 3 ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว จากส่วนที่ 4 ทำการวิเคราะห์การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคะแนน จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

แบบสอบถาม ทั้ง 2 ฉบับ ผู้วิจัยได้แปลผลตามแนวทางของ Best (1981) ที่ใช้หลักการกระจายแบบโค้งปกติในการแบ่งมนุษย์ โดยส่วนของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มสูงสุดและต่ำสุดมักจะเป็นส่วนน้อยในสังคมและในส่วนตรงกลางจะมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนน ($\bar{X}$) เป็นตัวชี้วัดโดยกำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งช่วงเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดช่วงการวัด ดังนี้ช่วงได้ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึงอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึงอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึงอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึงอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 40-49 ปี ส่วนใหญ่อยู่บริเวณรอบนอกอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (ระยะทางเกิน 3 กิโลเมตร) มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีสัญชาติไทย ในการประกอบกิจการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการนั้นส่วนใหญ่ประกอบกิจการร้านขายของฝาก สาเหตุที่มาประกอบกิจการในแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพราะเห็นว่าน่าจะสามารถสร้างรายได้ และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยประกอบกิจการที่แหล่ง

ท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยมาก่อนแล้ว

2. กลยุทธ์ทางการตลาด/การให้บริการของกิจการ ในการประกอบกิจการมีการตรวจสอบปลอดภัยหรือคุณภาพของสินค้าหรือการให้บริการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประกอบกิจการมีระยะเวลาในการตรวจไม่แน่นอน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมจากหน่วยงานทางราชการ มีคุณภาพการให้บริการในกิจการเท่ากับคู่แข่งหรือร้านอื่นๆ และการประกอบกิจการสร้างความประทับใจแก่ลูกค้าคือการให้บริการที่มีระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน และกลยุทธ์ทางการตลาดที่ใช้ดึงดูดลูกค้าเข้ามาให้บริการในกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีกลยุทธ์ทางการตลาดอยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก คือ ราคามีหลายระดับให้เลือก เหมาะสม/มีการแจ้งราคาไว้อย่างชัดเจน รองลงมา คือ ผู้ให้บริการมีทักษะในการสื่อสารภาษาอยู่ในระดับดี/มีอัธยาศัยดี และจัดสถานที่ให้เหมาะสม/มีความสวยงาม/สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยตามลำดับ

3. ระดับปัญหา และความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหา และความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ อยู่ในระดับน้อย 12 ข้อ อันดับแรก คือ ที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยไม่เพียงพอ รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยไม่สม่ำเสมอ และขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยทางสื่อต่างๆเช่นวิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์ นิตยสาร ฯลฯ เป็นต้น ตามลำดับ

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

4. นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับ ปวช./ปวส. ส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด ซึ่งการมาจังหวัดสุโขทัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์มาท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ส่วนใหญ่มาโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว เป็นการเดินทางมากับกลุ่มเพื่อน และมาเที่ยวครั้งแรก โดยแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการชมคือโบราณสถาน/โบราณวัตถุ ใช้เวลาในการท่องเที่ยว 4 ชั่วโมงขึ้นไป สิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเข้ามาท่องเที่ยว คือ บรรยากาศและธรรมชาติที่ดึงดูดใจ ซึ่งได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ/คนรู้จัก การท่องเที่ยวในครั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกใช้บริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งจะชำระค่าบริการด้วยเงินสด โดยไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายแต่อย่างใด และความประทับใจ/ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวคือมีธรรมชาติที่สวยงาม ส่วนความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ การวางโครงสร้างระบบการบริหารจัดการของเหมาะสม/สะดวกในการใช้บริการ รองลงมา คือสถานที่สะอาดเป็นระเบียบ ระเบียบเรียบร้อย สวยงาม เหมาะสมกับเป็นแหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการ/กิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายตรงตามความต้องการตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 40-49 ปี ส่วนใหญ่อยู่บริเวณรอบนอกอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (ระยะทาง

เกิน 3 กิโลเมตร) มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีสัญชาติไทย ในการประกอบกิจการเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมนันทนาการนั้นส่วนใหญ่ประกอบกิจการร้านขายของฝาก สาเหตุที่มาประกอบกิจการในแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพราะเห็นว่าน่าจะสามารสรสร้างรายได้ และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยประกอบกิจการที่แหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยมาก่อนแล้ว

2. กลยุทธ์ทางการตลาด/การให้บริการของกิจการ ในการประกอบกิจการมีการตรวจสอบตลอด ภัย หรือ คุณ ภาพ ของ สินค้า หรือ การให้บริการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประกอบกิจการมีระยะเวลาในการตรวจไม่แน่นอน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมจากโดยหน่วยงานทางราชการ มีคุณภาพการให้บริการในกิจการเท่ากับคู่แข่งหรือร้านอื่นๆ และการประกอบกิจการสร้างความประทับใจแก่ลูกค้า คือ การให้บริการที่มีระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน และกลยุทธ์ทางการตลาดที่ใช้ดึงดูดลูกค้าเข้ามาให้บริการในกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีกลยุทธ์ทางการตลาดอยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก คือ ราคามีหลายระดับให้เลือก เหมาะสม/มีการแจ้งราคาไว้อย่างชัดเจน รองลงมา คือ ผู้ให้บริการมีทักษะในการสื่อสารอยู่ในระดับดี/มีอัธยาศัยดี และจัดสถานที่ให้เหมาะสม/มีความสวยงาม/สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยตามลำดับ ทำนองเดียวกับการบริการ อินทณปธาน(2546 : 25) ได้กล่าวว่า การบริการ หมายถึง วิธีที่เกิดขึ้นจากวิวัฒนาการของธุรกิจเพื่อให้ลูกค้าได้รับสินค้าและบริการที่ล้ำเลิศ โดยทีมงานและระบบงานภายในองค์กรทั้งฝ่ายขายและฝ่ายสนับสนุนการขายที่สามารถสร้างความสนิทสนมและมีสายสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่ง

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

เป็นหนทางระหว่างกัน ที่คงความได้เปรียบเอาไว้ นั่นก็คือ การตอบสนองความต้องการของลูกค้า ด้วยการให้สิ่งที่มีประสิทธิผล มีค่า หรือให้สินค้าที่ล้ำเลิศ และสอดคล้องกับกรอนรูส์ (Gronroos 1990 อ้างถึงใน อเนก ทิพย์บรรจง, 2544) ได้ให้ความหมายของการบริการ หมายถึง กิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรมที่มีลักษณะที่ไม่อาจจับต้องได้ ซึ่งโดยทั่วไปไม่จำเป็นต้องทุกกรณีที่เกิดขึ้น จากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับพนักงานบริการ และลูกค้ากับการบริการสินค้าหรือลูกค้ากับลูกค้า กับระบบของการให้บริการที่ได้จัดไว้เพื่อช่วยให้ผ่อนคลายปัญหาของลูกค้า

3. ระดับปัญหา และความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหา และความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ อยู่ในระดับน้อย 12 ข้อ อันดับแรก คือ ที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยไม่เพียงพอ รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยไม่สม่ำเสมอ และขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์ นิตยสาร ฯลฯ เป็นต้น ตามลำดับ ทำนองเดียวกับ ชัชวาลย์ ธรรมสอน (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวทางศิลปะและวัฒนธรรม ชุมชนเชียงทองอำเภอเมืองตาก จังหวัดตากการวิจัยการพัฒนาการท่องเที่ยวทางศิลปะและวัฒนธรรม ชุมชนเชียงทอง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตากในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ซึ่งมีทรัพยากรทางศิลปวัตถุ ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่สำคัญมากมาย ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนเชียงทอง

มีศักยภาพในการส่งเสริมพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะและวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี ด้วยประชาชนส่วนใหญ่ยังสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ดั้งเดิมไว้อย่างเหนียวแน่น ในความเชื่อ พิธีกรรมต่างๆ แบบประเพณีชาวเมืองเหนือ มีวิถีชีวิตเรียบง่าย ที่สามารถพัฒนาให้เป็นจุดขายของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้ เป็นอย่างดี มีภาษาพูดแบบคำเมือง สำเนียงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น นอกจากนี้ชุมชนมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ของชาวบ้านและประวัติศาสตร์ของชาวจีนในตรอกบ้านจีน มีบ้านเรือนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะพื้นถิ่น

4. นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 21-30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับ ปวช./ปวส. ส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด ซึ่งการมาจังหวัดสุโขทัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์มาท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ส่วนใหญ่มาโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว เป็นการเดินทางมากับกลุ่มเพื่อน และมาเที่ยวครั้งแรก โดยแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการชมคือ โบราณสถาน/โบราณวัตถุ ใช้เวลาในการท่องเที่ยว 4 ชั่วโมงขึ้นไป สิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเข้ามาท่องเที่ยวคือ บรรยากาศและธรรมชาติที่ดึงดูดใจ ซึ่งได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ/คนรู้จัก การท่องเที่ยวในครั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกใช้บริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งจะชำระค่าบริการด้วยเงินสด โดยไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายแต่อย่างใด และความประทับใจ/ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวคือมีธรรมชาติที่สวยงาม ส่วนความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ การวางโครงสร้าง

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

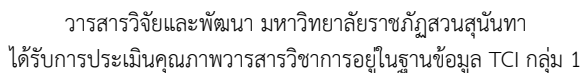
ระบบการบริหารจัดการของเหมาะสม/สะดวกในการใช้บริการ รองลงมา คือสถานที่สะอาดเป็นระเบียบ ระเบียบร้อย สวยงาม เหมาะสมกับเป็นแหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการ/กิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายตรงตามความต้องการตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาบรรณ อินทนนท์ (2545) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาบ้านโป่งร้อน ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง ผลของการศึกษาพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา และมีอาชีพรับจ้างและมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวในด้านการเสนอความคิดเห็น การวางแผนและการตัดสินใจ การปฏิบัติการ การแบ่งปันประโยชน์เกิดจากการดำเนินงาน การติดตามและการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการการท่องเที่ยวในด้านการเสนอความคิดเห็น การวางแผนและการตัดสินใจ การปฏิบัติการ การแบ่งปันผลประโยชน์เกิดจากการดำเนินงาน การติดตามและการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง และปาร์คเกอร์ (Parker.1999: 1118-1119-A) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในเมืองยองเกอร์ (Younger) มลรัฐนิวยอร์กที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว โดยทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชน อายุระหว่าง 12-20 ปี จำนวน 480 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยพิจารณาที่เกณฑ์ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ผลการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมการท่องเที่ยว

ที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวถูกต้องมากที่สุด จากการทดสอบทางสถิติ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. เจ้าหน้าที่ที่พึงต้องสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแนวทางการท่องเที่ยว โดยประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติตนในแบบนักท่องเที่ยวที่ถูกต้อง และการสื่อความหมายธรรมชาติที่เหมาะสมกับทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศในแต่ละจุดของพื้นที่ ทั้งในรูปแบบของการประชาสัมพันธ์ด้วยตนเอง ในด้านของเอกสาร แผ่นพับบอร์ดนิทรรศการและการให้ข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ที่ประจำในพื้นที่ รวมทั้งการขอความร่วมมือจากบริษัทนำเที่ยวในท้องถิ่น ในการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2. นอกจากการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการในเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ควรให้ความสำคัญในการดูแลควบคุมการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานที่ควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่รบกวนธรรมชาติ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ท่านผู้อำนวยการ
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่ให้ความอนุเคราะห์
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณวิทยาลัย
นอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก ที่ให้การสนับสนุนในด้าน
งบประมาณ ด้านวิชาการ ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้อง
ในการบริการจัดการท่องเที่ยวอุทยาน
ประวัติศาสตร์สุโขทัย และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่
เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้
สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

Parker, A. L. (1999). **Tourism Behavior of Youth in Younger**. Dissertation Abstracts International. 85(12): 1224-1226A

Intayou, Jongrak. (2002). **People Participation in Tourism Management : A Case Study of Pongron Village, Mai Pattana Sub-district, Ko Kha District, Lampang Province.** Thesis in Master of Art (Tourism Industry Management) Graduate School Chiangmai University.

Kalasin Province. Master of Arts
Thesis. Khonkaen University.

Srisa-ard, B. (1995). **Statistical Methods for Research**. 2nd Edition. Bangkok: Suweeriyasarn.

Tammason, C. (2005). **Tourism Development in Arts and Culture of Chiang Thong Community, Muang Tak District, Tak Province.** Arts and Culture Center, Kamphaengphet Rajabhat University.